GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĚ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 157. *Joi, Vinerĭ 31 Augustŭ (12 Septembre)* **1884.**

Brașovŭ în 30 Augustŭ (11 Sept.)

O fóie din Iași vrêndŭ a caracterisá curentulŭ politicei interne în România susține, că d. Iónŭ Brătianu ar primì conscientŭ séu inconscientŭ impulsiunea *mișcării reacționare*, ce plécă dela Berlinŭ. Nu scimŭ décă este destulŭ de justificată acéstă părere față cu primulŭ ministru românŭ. Ceea ce scimŭ însě este, că ministrulŭ președinte Tisza nu numai că primesce impulsiunĭ reacționare din afară, ci imitézā chiar în stilŭ mare politica autoritară a prințului Bismarck.

Se înțelege că décă este se maimuțéscă pe marele cancelarŭ germanŭ, d-lŭ Tisza nu se póte mărginì la simplulŭ rolŭ alŭ unui ministru responsabilŭ, care își iea impulsiunile numai dela parlamentŭ, ci persóna lui trebue să fie motorulŭ, elŭ însuși cu ideile lui trebue sě stea în centrulŭ rotațiunei mașinei statului. Lumea trebue se se dedea de a priví în d-lŭ Tisza pe mentorulŭ și de a ascultá cuvintele lui cu sfială, cum se ascultau în vechime oraculele.

In Austria politica o face încă capulŭ statului, împĕratulŭ. Nu așa în Ungaria. Aicĭ d-lŭ Tisza este stăpânulŭ situațiunei, séu, mai corectŭ ḑisŭ, ne face sě credemŭ, că în mâna lui sunt depuse destinele statului ungarŭ. De aceea îlŭ vedemŭ făcêndŭ enunțiărĭ estra-parlamentare à la Bismark și Gladstone.

Cu o asemenea grandiósă enunțiare a surprinsŭ d-lŭ Tisza erĭ pe alegĕtorii sĕi din Oradea-mare si astăḑĭ organele oficióse din tótă țéra vorŭ fi pline de laudele marelui omŭ de statŭ, care ca titanulŭ Atlasŭ, pórtă în spinare globulŭ ungurescŭ.

Nu vorŭ întârḑiá nicĭ oficioșii din Austria de a face complimentele lorŭ primului-ministru ungurescŭ, care cu atâta dibăciă scie sĕ învĕlue punctulŭ întunecosŭ alŭ dependenței economice de Austria într'unŭ focŭ de artificiu slobozitŭ spre delectarea sufletelorŭ nevinovate așa de multŭ chinuite de frica „agitatorilorŭ.“

Ministrulŭ-președinte a pusŭ mai ântâiu pe frate-sĕu, pe grofulŭ dela Seghedinŭ, sĕ țină o vorbire la Sân-Mărtinŭ spre glorificarea liberalismului celorŭ dela putere și după aceea a venitŭ elŭ însuși ca sĕ ne asigure, că în mijloculŭ curentului ce-lŭ produse noua alianță cu Țarulŭ tuturorŭ Rușilorŭ, elŭ, Tisza Kalman, stă nemișcatŭ și apĕră cu sabia de focŭ a archangelului Gavrilŭ progresulŭ liberalŭ alŭ „patriei,“ dela care depinde esistența ei.

Dér, se fie cu iertare, nu apĕră, ci vrea sĕ apere și, pentru ca se pótă face acésta cu destulă tăriă, declară din nou, că are lipsă de *puterĭ estraordinare*, ca se estermineze pe „agitatorii“ naționalĭ și confesionalĭ.

Cu alte cuvinte d-lŭ Tisza ne anunță că are de gândŭ a cere dela noulŭ parlamentŭ concesiunea ca, spre apĕrarea progresului liberalŭ alŭ „Ungariei,“ sĕ pótă practicá câtva timpŭ metoda reacțiunară a d-lui de Bismark și sĕ întroducă în țéră starea de asediu.

Lucru ciudatŭ însĕ, d-lŭ Tisza chiar și reacțiunea voiesce sĕ-o facă în sensŭ liberalŭ, ceva ne mai pomenitŭ până acumŭ. Elŭ asigură adecă că libera esprimare a opiniunei va fi respectată.

Este acésta asigurare valabilă numai pentru Maghiarĭ orĭ și pentru nemaghiarĭ? Căcĭ cunoscutŭ este în întru și în afară, că tocmai organele de publicitate ale d-lui Tisza sunt acele, carĭ consideră orĭ ce liberă esprimare a opiniunei din partea Nemaghiarilorŭ ca agitațiune de rassă și chiar ca agitațiune în contra esistenței statului, pe când turburările ce le provócă ḑiarele maghiare în contra celorlalte naționalitățĭ, se declară urbi et orbi de fapte patriotice, demne de tótă lauda.

Cu îngâmfare ne spune ministrulŭ-președinte că Ungaria este destulŭ de tare spre a învinge tóte agitațiunile. Atuncĭ ce lipsă are de puterile estraordinare?

Domnulŭ Tisza se jură că vrea se suprime cu forța tóte agitațiunile fie naționale, fie antisemitice, fie oposiționale, dér nu se gândesce de locŭ la înlăturarea causelorŭ, din carĭ isvorescŭ agitațiunile.

Ce impórtă însĕ causele? D-lŭ Tisza nu se ocupă acuma de vindecarea ranelorŭ ce cangrenézā corpulŭ Ungariei. Elŭ voiesce numai se ademenéscă pe cei celŭ țînŭ la putere, ca se nu védă ce se petrece cu Ungaria.

Inainte de ocuparea Bosniei Tisza a decretatŭ rĕsboiu scólelorŭ nemaghiare, pentru ca sĕ abată atențiunea publicului dela cele ce se petreceau. Ce s'o plănuindŭ earăși de vine d-lŭ Tisza sĕ céră puterĭ estraordinare?

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Oradea-mare, 10 Septemvre, séra. — Ministrulŭ președinte Tisza a sositŭ aḑĭ aicĭ, în cerculŭ sĕu de alegere, și a fostŭ primitŭ în modŭ sĕrbătorescŭ. După ce la gară a fostŭ bineventatŭ de către primarulŭ orașului a întratŭ în Oradea, care erá împodobită cu stégurĭ, între aclamațiunile generale ale poporațiunei maghiare. Nu multŭ după sosire ministrulŭ-președinte a mersŭ la adunarea alegĕtorilorŭ sĕi, unde a ținutŭ unŭ discursŭ fórte importantŭ.

Tisza ḑise, că înainte de alegerĭ n'a voitŭ sĕ facă nicĭ o enunciațiune pentru ca națiunea sĕ-șĭ pótă dá votulŭ în tótă libertatea (?). Cu privire la ideile și la curenturile ce străbatŭ aḑĭ prin statele europene, Tisza accentuézā, că Ungaria trebue sĕ rĕmână credinciósă progresului liberalŭ, căruia are a mulțămí consistența ei. Constată mai departe, că esistă o *agitațiune încontra bunei înțelegerĭ dintre diferitele rasse*, în timpulŭ mai nou a fostŭ importată din afară, și *agitațiunea în contra confesiunilorŭ*, mai alesŭ contra Israeliților precum și în contra *claselorŭ*. Tisza observă, că statulŭ ungarŭ este destulŭ de tare spre a învinge tóte agitațiunile. Este de lipsă a se luá *mĕsurĭ spre a pedepsi nu numai pe cei seduși, ci și pe agitatorii*, pentru care scopŭ guvernulŭ are necesitate sĕ i se dé *puterĭ estra-ordinare pentr'unŭ timpŭ anumitŭ*. Libera esprimare a opiniunei sĕ rĕmână însĕ neatinsă (!?) *Reforma camerei magnaților* sĕ se facă cu respectŭ la desvoltarea istorică nu prin aceea, că i se vorŭ confiscá, ci prin aceea că i se vorŭ lărgí drepturile. Noua cameră sĕ representeze nascerea împreună cu averea din sînulŭ diferitelorŭ confesiunĭ pe basa meritelorŭ, fiindŭ numițĭ membrii pe viață. Comițiĭ supremĭ (prefecții) sĕ fie eschișĭ din camera magnaților. *Prelungirea mandatului de deputatŭ dietalŭ pe cincĭ anĭ* o consideră ministrulŭ-președinte în urma esperiențelorŭ făcute până acum de necesară; susținerea *tractatului vamalŭ* cu Austria o doresce *pe basa echității*. Dreptulŭ de a avé teritoriu vamalŭ independentŭ trebue sĕ se susțină, *dér numai atuncĭ sĕ căutămŭ alŭ realisá, décă Austria nu va face destulŭ echității.* In fine mulțămì Tisza pentru nouele doveḑĭ de încredere și promise că va lucrá totdéuna spre binele statului ungarŭ.

Discursulŭ d-lui Tisza fù primitŭ cu Eljenurĭ entusiastice. După aceea ministrulŭ-președinte a primitŭ autoritățile și corporațiunile. Desérá va fi banchetŭ festivŭ aranjatŭ în onórea d-lui Tisza de către primăria orașului.

Varșovia, 10 Septemvre. — La revista trupelorŭ au luatŭ parte 80 mii de ómeni în mare ținută. La balulŭ de astăḑĭ datŭ de guvernatorulŭ generalŭ au fostŭ învitate mai multe familii de burgesĭ.

Bruxella, 10 Septemvre. — Senatulŭ a primitŭ unanimŭ o resoluțiune, care condamnă energicŭ turburările întêmplate în Dumineca trecută.

Paris, 10 Septemvre. — Față cu atitudinea Chinei, Coubert pregătește o expediține nouă de natura cea mai seriósă. In causa acésta se va ține Sâmbătă unŭ mare consiliu de miniștri.

Neapole, 10 Septemvre. — Alaltaerĭ s'au bolnăvitŭ de coleră 653 persóne dintre carĭ 310 au muritŭ.

Roma, 10 Septemvre. — Colera se lățesce totŭ mai tare prin provincii.

Marsilia, 10 Septemvre. — La Brignollos au muritŭ ierĭ d'odată directorulŭ seminarului de coleră. Primarulŭ asemenea se află în dóga morții.

CRONICA ḐILEI.

»République française« ḑice că Che-lungulŭ n'a fostŭ bombardatŭ, cum spunŭ ḑiarele englese, ci s'au schimbatŭ câteva ghiulele de tunŭ între douĕ corăbii de rĕsboiŭ și între o tabĕră chinesă de 5000 de ómenĭ. De asemenea e neadevĕratŭ că în Tonchingŭ ar fi fostŭ înverșunate lupte. Francesii suntŭ fórte amărâțĭ asupra Englesilorŭ din causa neadevĕrurilorŭ ce nĕscocescŭ; a eșitŭ chiarŭ unŭ ḑiarŭ în Parisŭ întitulatŭ »Anti-Auglais,« precum erá »Anti-Prussien.«

*

In Varșovia s'a arestatŭ unŭ nihilistŭ împreună cu o damă ce trecea de soția sa; veniseră din Petersburgŭ. El purtá uniformă de oficerŭ.

*

Cu ocasiunea manifestațiunii clericale din Bruxela făcută la 7 Septemvre s'au ruptŭ stégurile și emblemele, ce le purtau clericalii, de către liberalĭ. Au fostŭ rănițĭ vr'o 40 de persóneșŭ și dintr'o parte și dintr'alta. S'au făcutŭ 185 de arestărĭ.

*

»Times« anunță din »Fu-Ceu, că autoritățile chinese au făcutŭ cunoscutŭ cumcă, după ce s'a declaratŭ rĕsboiulŭ, Shangai se declară ca neutru, ér Woosungŭ ca blocatŭ.

*

Ḑiarulŭ englesŭ »Economist« ḑice, că scopulŭ întrevorbirii monarchilorŭ este, sĕ se înțelégă asupra mĕsurilorŭ necesare pentru înlăturarea pedecilorŭ, care mai curêndŭ séu mai târḑiu arŭ puté devení seriose: nihilismulŭ și discordia învită între Austria și Rusia în peninsula balcanică.

*

»République française« spune că la noua conferință egiptenă nu vorŭ fi învitate numai marele puterĭ europene și că ea se va ține în Paris, avêndŭ a se discutá și cestiunea ținutului Congo.

*

Din isvorŭ englesŭ și spaniolŭ se vorbesce, că Francia lucreză pantru estinderea granițelorŭ sale algeriane până la rîulŭ Maruja. Sultanulŭ din Marocco e susținutŭ de Anglia. Triburile începŭ a se revoltá; e mare temere că va isbucní un conflictŭ franco marocanŭ.

*

Prin nota lordului Granville către Pórta otomană, guvernulŭ englesŭ, se ḑice, că mărturisesce că nu va re-

trage din Egiptŭ trupele în împrejurările actuale; esprimă părerea de rĕu, că guvernulŭ turcescŭ nu a voitŭ sĕ ia parte la apĕrarea Suachimului, ér cererea acestui guvernŭ, de a se recunósce suveranitatea Porței în modŭ solemnŭ, în notă nu se pomenesce.

Rĕspunsulŭ M. Sale cătră deputațiunea clerului rom.-cat. în Aradŭ.

Cuvintele adresate de M. Sa clerului catolicŭ la Aradŭ au produsŭ mare sensațiune pentru dojana, ce conținéu la adresa preoțimei rom. catolice. Intre altele Impĕratulŭ a ḑisŭ cătră episcopulŭ rom. cat. Németh:

»Bucurosŭ primescŭ eu și în timpulŭ manevrelorŭ, carĭ m'au adusŭ de astă dată aicĭ, pe apostolii păcei representațĭ prin bărbații sfintei bisericĭ și cu bucuriă repetŭ și acum, că clerulŭ catolicŭ póte sĕ conteze totdéuna pe grația Mea, décă, ferindu-se de patimile mișcărilorŭ politice după tradiționalulŭ spiritŭ alŭ sfintei și pacînicei chemărĭ, va cultivá între credincioșii sĕĭ moralitatea religiósă, ințelegerea frățéscă și stima înaintea legei și îĭ va reține dela frecările naționale și confesionale. Urmărițĭ — cum a urmăritŭ și preponderanta maioritate a D.-Vóstră, după cum îmĭ place a crede — acéstă direcțiune.«...

Acestŭ rĕspunsŭ a fostŭ datŭ necomplectŭ de biroulŭ de corespondență din Viena, lăsândŭ afară partea cea mai importantă, și anume admonițiunea privitóre la frecările naționale și confesionale, și astfelŭ ciuntitŭ l'a reprodusŭ și oficiosulŭ »Abendpost.« Din contră »N. Fr. Presse« a reprodusŭ discursulŭ cómplectŭ. »Vaterland« impută acestuia că a falsificatŭ cuvintele ḑise de M. Sa. »N. Fr. Presse« dovedesce că discursulŭ, cum l'a reprodusŭ ea, s'a recunoscutŭ în modŭ oficialŭ de autenticŭ, și ca sĕ arate că așa este, citéză cuvintele fóiei episcopatului romano-catolicŭ din Ungaria, „Magyar Állam:«

»După adresa de bineventare a episcopului Nemeth, clerulŭ dieceselorŭ Cianadŭ și Oradea-mare strigă unŭ întreitŭ și însuflețitŭ Eljén pentru regele; dér după rĕspunsulŭ M. Sale s'a auḑitŭ numai odată unŭ Eljen înăbușitŭ. Amêndouĕ părțile din pré grațiosulŭ rĕspunsŭ, ca noi sĕ ne smulgemŭ din brațele pasiunilorŭ politice și sĕ ținemŭ pe credincioșii noștri departe de frecările naționale și confesionale, fură primite cu o surprindere generală. Nu pentru că amŭ primitŭ de la regele acéstă lecțiune, ci **pentru că sciamŭ cine a dictatŭ aceste pré înalte cuvinte.** Mulțĭ, când s'au depărtatŭ din sala de primire, s'au opritŭ în coridóre și pe treptele primăriei, au începutŭ a vorbí despre cuvintele auḑite și se depărtară apoi fiindŭ urgentŭ îndemnațĭ la acésta. Tótă ḑiua s'a vorbitŭ despre acésta și se va vorbi încă multŭ timpŭ în Ungaria...«

Atâta reproduce »N. Fr. Presse« din fóia clericală, lăsândŭ afară acele părțĭ, prin a cărorŭ reproducțiune — ḑice ea — se vatămă venerațiunea cătră împĕratulŭ.

Pĕrechia princiară de corónă și Românii din Gurghiu.

(Coresp. part. a »Gaz. Trans.«)

După cum scițĭ prințulŭ Rudolfŭ éră va vení, încă în luma acésta, în Gurghiu la vênatŭ de urșĭ.

In 1881, cu prima venire a prințului în Gurghiu, Românii preste totŭ s'au purtatŭ bine, încâtŭ nu numai A. Sa a fostŭ încântatŭ de purtarea lorŭ, ci și cei ce-lŭ însoțéu. Apoi în Dumineca următóre, după sosirea prințului în Gurghiu, se anunțase înainte preotulŭ gr. cat. din locŭ, că prințulŭ cu întréga curte va merge sĕ asiste la sânta liturghiă în biserica gr. cat. românéscă. Deja se și pregătise cele de lipsă: „tronŭ“ și scaune îmbrăcate cu catifea verde pentru pĕrechia princiară de corónă. Dér, cei ce erau împrejurulŭ prințului simțindŭ acésta, nu le-a căḑutŭ bine, — mai cu sémă corespondențilorŭ ḑiarelorŭ maghiare, căcĭ de aceștia erau 2 în Gurghiu — și îndată au telegrafatŭ la Tĕrgulŭ-Mureșului după abatele rom. catolicŭ, ca sĕ vină în Gurghiu spre a serví messa în biserica rom. cat., pentru ca prințulŭ cu suita sa mai întâiu sĕ visiteze acea biserică, și nu a Românilorŭ, va sĕ ḑică cinstea sĕ o facă mai întâiu Ungurilorŭ.

Așa s'a și întêmplatŭ, că Sâmbătă la 2 óre după améḑĭ, abatele a sositŭ în Gurghiu și îndată prințului i s'a făcutŭ cunoscutŭ, că diminéța se va serví messa în biserica rom. catolică. Prințulŭ mai întâiu s'a dusŭ în biserica rom. cat. și numai după aceea, când la noi s'a cântatŭ „Sfinte Dumneḑeule« a venitŭ în biserica nóstră, unde dela începutŭ până la sfêrșitŭ câtŭ a duratŭ sf. liturghiă a îngenunchiatŭ pĕrechia princiară și, după cetire, au sĕrutatŭ evangelia. După săvĕrșirea serviciului divinŭ strângêndŭ mâna preotului, și-au esprimatŭ plăcerea asupra ceremoniilorŭ și cântărilorŭ nóstre bisericescĭ.

In anulŭ trecutŭ 1882 erá atâtŭ pĕrechia princiară câtŭ și suita întrégă în corpore din nou, — a visitatŭ biserica nóstră — însĕ atuncĭ nu se anunțase înainte — până Sâmbătă la 12 óre, noi însă amŭ sciutŭ, și asemenea s'a petrecutŭ lucrulŭ ca în rĕndulŭ trecutŭ, în 1881. In Gurghiu, suntŭ 3 bisericĭ: română gr. cat., romano-cat. și ev. reformată; acésta până acuma de prințulŭ nu a fostŭ visitată.

*

Intr'o ḑi cam ploiósă în anulŭ trecutŭ „1882,« prințulŭ Rudolfŭ erá îmbrăcatŭ în uniformă de vênatŭ tirolesă și erá încungiuratŭ de domnii cei mai marĭ, toțĭ gata spre a porni la vênatŭ. O muiere bĕtrână din Ibănescĭ s'a vêrîtŭ printre domnii cei marĭ și apropiându-se de contele Samuelŭ Teleki l'a întrebatŭ, că dintre atâța domnĭ, care ar fi împĕratulŭ, pentru că dênsa doresce de multŭ sĕ-lŭ véḑă? La întrebarea bĕtrânei, contele i-a arătatŭ făcêndŭ semnŭ cu mâna spre prințulŭ, ḑicêndŭ »acesta-i.« Atuncea muierea cea bĕtrână ștergêndu-și ochii a esclamatŭ: »O sĕracu, că slabŭ e îmbrăcatŭ,« și cu acésta s'a depărtatŭ. In ḑiua aceea, apoi cândŭ societatea de vênatŭ s'a așeḑatŭ în munte sub unŭ arbore, pentru ca sĕ mânce și sĕ se odihnéscă puținŭ, respectivulŭ conte a începutŭ a povestí despre întêmplarea acésta, care așa impresiune a făcutŭ asupra prințului, încâtŭ începŭ a ríde cu hohotŭ mare; i-a părutŭ rĕu însă că nu a putut vede și dênsulŭ în persónă pe bĕtrêna; a cercetatŭ de ea însă după aceea, și vĕḑênd'o pe babă în persónă a remunerat'o.

Până acuma totdéuna prințulŭ și princesa au fostŭ dispușĭ bine, și cu ómenii cei de rêndŭ carĭ mergŭ la vênatŭ vorbescŭ și îĭ întrébă de urșĭ și de alte férĕ sĕlbatice. Așa s'a întêmplatŭ și cu Nechita Bloșiu din comuna G. Orșiova, care conduce vênatulŭ. Acesta este unŭ omŭ de 70 de anĭ, înaltŭ de statură, bine făcutŭ, și grosŭ la trupŭ, latŭ în peptŭ, sănĕtosŭ, cu unŭ cuvêntŭ ca unŭ ursŭ, curatŭ și cu fața rumenă și frumósă, omŭ cu minte și de trébă, glumețŭ, — însĕ glumele îĭ suntŭ plăcute.

Dênsulŭ scie tóte cotiturile și văile munțilorŭ, precum și locurile pe unde umblă férele sĕlbatice. Intr'o ḑi a lui Octomvre 1882, înșirândŭ pe domnii la vênatŭ și arĕtându-le unde sĕ pândéscă și sĕ aștepte fie-care venirea ursului etc., prințulŭ Rudolfŭ nemai putêndŭ aștepta după inturnăturile lui Nichita, îlŭ întrébă: „Bade Nechită, eu unde voi stá?« Atuncea badea Nechita îi rĕspunde prințului: «Aștéptă împĕrate, că și la tine vine rêndulŭ, numai sĕ fii voinicŭ apoi sĕ împuscĭ ursulŭ.« A rîsŭ prințulŭ; pe badea Nechita a pusŭ, de l'a fotografatŭ, așa cum sĕ portă dênsulŭ, cu peptulŭ deschisŭ și deschiotoratŭ la grumaḑŭ.

Princesa Stefania asemenea, cândŭ face primblărĭ orĭ pe josŭ orĭ în trăsură, întêmpină pe femeile și bărbații țĕranĭ cu »bună ḑiua,« și décă e aprópe de dênșii îi întrébă »ce facețĭ?» Cu un cuvêntŭ poporulŭ din jurulŭ Gurghiului e încântatŭ de viitorii domnitorĭ, și pentru aceea cândŭ aude de venirea Lorŭ la Gurghiu se bucură și îĭ așteptă cu dorŭ.

»Éră am venitŭ la voi bade Nechita,« ḑice 'prințulŭ și badea Nechita îi rĕspunde: »Bine ai făcutŭ, împĕrate, Dumneḑeu sĕ te țină!«

Ocasiunea totŭ déuna când prințulŭ se află în Gurghiu nouĕ Românilorŭ ne este mai bine venită de câtŭ altora, numai sĕ o scimŭ bine folosí. Cu ómenii noștri în tréba vênatului toțĭ au afacere, ómenii noștri suntŭ conducĕtorii vênatului, și aceștia suntŭ îndrăsnețĭ încâtŭ vorbescŭ cu prințulŭ fără a cere audiențe și A. Sa le concede tóte, și i-au învĕțatŭ așa, în câtŭ ómenii la totŭ pasulŭ în apropierea lui îi urméză ca puii după closcă; sare prințulŭ preste unŭ părău, ómenii s'ar după dênsulŭ și-șĭ mĕsură vitejiile unii cu alții. Intr'adevĕrŭ nimenea nu-șĭ póte închipuí cum o duce prințulŭ cu ómenii noștri de minunatŭ; și écă așa mai în urmă vorŭ începe și la poveștĭ (anecdote) cu prințulŭ, — numai durere că nu sunt între dênșii ómenĭ cu carte, încâtŭ sĕ se scie folosí de una și alta.

Atâtŭ prințulŭ câtŭ și princesa sciu ceva și românesce, potŭ trăí între noi că ne pricepemŭ — veḑĭ bine numai românesce — unulŭ pe altulŭ; și încă póte că acuma vorŭ fi sciindŭ mai bine românesce ca în rêndurile trecute.

Apoi scițĭ ceea ce suntŭ pe lângă prințulŭ: adjutantulŭ, medicii, vênătorulŭ superiorŭ (Oberjäger) și alțĭ vienesĭ suntŭ »gute Brüder« cu noi Romȃnii, așa ne ḑicŭ dênșii. Cu unŭ cuvêntŭ multe se petrecŭ în Gurghiu de celea ce noi, décă ne-amŭ scí folosí, ne-arŭ prinde la timpŭ póte bine.

In Gurghiu, s'au pusŭ acuma mai multe felinare (lampe), și s'a întinsŭ sérma telegrafică până la casa în care va ședea prințulŭ. In timpulŭ câtŭ va petrece archiducele Rudolfŭ la noi, după cum am auḑitŭ, va fi și teatru aicĭ. Acum nu scimŭ că mai puté-vomŭ străbate și noi, ca sĕ-i întindemŭ unŭ jocŭ românescŭ ca în rêndurile trecute, orĭ ba! Vomŭ vedea cum va mai fi.

Altele n'am ce sĕ vĕ mai scriu, de câtŭ numai lucrurĭ rele: sĕrmanii ómenĭ suntŭ amărîțĭ de nemiloșii esecutorĭ pentru cuartalulŭ alŭ III-lea de dare, și competințe timbrale, și apoi drumurile țĕrii vrêndŭ nevrêndŭ suntŭ silițĭ a le face....

BIOGRAFIA GENERALULUI DAVILA.

Generalulŭ Carolŭ Davila s'a născutŭ la Parma, în Italia, 1828. Elŭ îșĭ făcŭ studiele liceale la Limoges, în Francia. Apoi se ocupă cu studiulŭ farmaciei și medicinei. Devenĭ preparatorŭ de chimiă, prosectorŭ de anatomiă și șefŭ de clinică chirurgicală în spitalulŭ Hotel-Dieu din Angers. La finele anului 1852 îșĭ susținŭ tesa de doctorŭ în medicină, și după cererea principelui Știrbeiu, fŭ desemnatŭ de facultatea de medicină din Parisŭ pentru a vení sĕ organiseze în țéră spitalele și serviciulŭ sanitarŭ. La 13 Martie 1853, doctorulŭ Davila sosi la Giurgiu și fŭ numitŭ medicŭ șefŭ alŭ armatei.

După câte-va sĕptĕmânĭ dela sosirea sa, presintă domnitorului Știrbeiu unŭ memoriu pentru crearea unei grădinĭ botanice și pentru organisarea unei scolĭ de medicină, după modelulŭ scólelorŭ secundare din Francia. La 4 Decemvre 1855, elŭ și deschise acéstă scolă, în care instruí 60 de elevĭ din tóte districtele și pe care o dotă din propriele sale mijlóce cu materialulŭ necesarŭ și cu unŭ mare numĕrŭ de preparate anatomice.

Organisarea acestei scolĭ fŭ aprobată prin decretŭ princiarŭ în Martie anulŭ viitorŭ, când d. Davila făcŭ sĕ se planteze grădina botanică dela Cotrocenĭ.

In timpulŭ ocupațiunei ruse, fŭ destituitŭ de generalulŭ Buhberg. La sosirea armatei turcescĭ, elŭ fŭ numitŭ Heșim-Pașa alŭ acestei armate, decimată atuncĭ de coleră, și împărțĭ cu ocasiunea acésta soldațilorŭ cunoscutele picăturĭ anti-cholerice, descoperite de dênsulŭ. Pe timpulŭ caimacamiei domnitorului Al. Ghica, scóla fiindŭ în pericolŭ, doctorulŭ Davila plecă la Paris și obținŭ acolo, prin propria sa inițiativă, unŭ decretŭ imperialŭ cu data de 23 Noemvre 1857, prin care se asimilă scóla de medicină din Bucurescĭ cu cele analóge din Francia și la 1859 cu cele din Italia. Astfelŭ unŭ mare numĕrŭ de tinerĭ putură continuá în Francia studiele lorŭ și a deveni doctorĭ în medicină.

După unirea principatelorŭ, d. Davila organisă ambulanțe și spitale provisorii pentru armata concentrată pe câmpulŭ dela Florescĭ. Domnitorulŭ Cuza, apreciandŭ serviciele sale, îlŭ înălță la gradŭ de generalŭ. In 1860, elŭ făcŭ ca elevii militarĭ de la Mihai Vodă sĕ fie primițĭ, în urma concursului, ca internĭ la spitalele civile, și spitalulŭ Colțea devenĭ unŭ spitalŭ de instrucțiune. Totŭ pe atuncĭ, elŭ organisă scóla veterinară și școla de farmaciă, care fusese anecsată la școla Mihai Vodă, și permise sĕ se înființeze doue farmacii centrale: una militară și una civilă.

Numitŭ directorŭ alŭ serviciului sanitarŭ civilŭ, generalulŭ Davila institui medicii de plășĭ și făcŭ astfelŭ ca binefacerile medicinei sĕ pătrundă până în coliba țĕranului. Elŭ înființă spitale la Reni, Chilia, Ismailŭ, Bolgradŭ și în mai multe orașe din Moldova. In 1866, Camera și Senatulŭ, prin inițiativa a 50 de membri, deteră generalului Davila, ca recompensă națională pentru eminentele servicii aduse țerei, naturalisarea cea mare, cu tóte drepturile de cetățénŭ românŭ. Dela acea dată, generalulŭ Davila încetă de a mai face parte din misiunea francesă și continuă ca cetățénŭ românŭ activitatea sa. D. Davila avŭ onórea sĕ însoțéscă pe principele Carolŭ alŭ Romaniei în mai multe călĕtorii în interiorulŭ țĕrei.

Căsătoritŭ pentru prima óră în 1860 cu fica doctorului Marsille, avŭ nenorocirea sĕ devină vĕduvŭ și se căsători mai târḑiu cu d-șóra Anica Racoviță, nepóta Golescilorŭ, dela care avŭ patru copii. După mórtea primei sale soții, generalulŭ Davila adună în propria sa casă 40 de orfane și luă inițiativa pentru esecutarea testamentului Mitropolitului Filaretŭ. Astfelŭ organisă institutulŭ filantropicŭ, a cărei primă pétră fŭ pusă de dómna Elena Cuza și care devenĭ institutulŭ modelŭ, de care Românii se potŭ mândrí cu dreptŭ cuvêntŭ.

In 1870, în timpulŭ resbelului franco-prusianŭ, d. Davila propuse sĕ se organiseze douĕ ambulanțe române, una pentru Francia, și una pentru Germania, dér, neobținêndŭ autorisațiunea ministerului, plecă ca voluntarŭ și se înrolă în serviciulŭ Crucei Roșii. Elŭ asistă la cele mai multe lupte. Intorcêndu-se în țéră, îșĭ reluă serviciulŭ sĕu.

In 1874 avu nenorocirea sĕ pérḑă pre multŭ iubita sa soție.

In 1877, aduse marĭ servicii în capulŭ ambulanțelorŭ române din Bulgaria. După căderea Plevnei, fŭ atinsŭ de unŭ antrax, care necesită o gravă operațiune, și cu tóte că rănile nu se vindecaseră încă, plecă la Vidinŭ, unde rĕmase până în Aprilie. In timpulŭ ultimei campanii dete probe de o abnegare, unŭ devotamentŭ și unŭ curagiu mai presusŭ de tóte laudele. In tóte luptele, activulŭ generalŭ se vedea în avant-posturĭ. La luarea Plevnei, Regele Carolŭ termină depeșa sa, adresată M. S. Reginei, cu aceste cuvinte: Davila este pretutindenĭ unde am trebuință de dênsulŭ.

Ca membru alŭ Eforiei spitalelorŭ civile, directorŭ alŭ »Asilului Elena Dómna,« membru alŭ consiliului permanentŭ de instrucțiune publică, vice-președinte alŭ con-

siliului sanitarŭ superiorŭ, generalulŭ Davila a lucratŭ numai pentru binele obştescŭ.

Acumŭ doi anĭ guvernulŭ francesŭ ilŭ ridicase la gradu'ŭ de comandorŭ alŭ legiunei de onóre. şi guvernulŭ românŭ l'a numitŭ generalŭ de divisiă.

Prin mórtea generalului Davila România sufere o mare perdere; memoria generalului va rĕmâné neştersă.

SCIRI MERUNTE.

Sosirea archiducelui Rudolfŭ la Sinaia va fi la 12 Septemvre st. v. Se dice, că i-se va face o primire splendidă. Se vorbezce chiar şi de o vênătóre de urşĭ în Bucecĭ.

—0—

† **Iosifŭ Baracŭ**, protopresbiterulŭ gr. or. românŭ alŭ tractului I. alŭ Braşovului, parochŭ primarŭ la biserica Sft. Nicolau din Scheiu, assesorŭ consistorialŭ archidiecesanŭ şi metropolitanŭ, preşedintele delegaţiunilorŭ scolare, Eforŭ alŭ scólelorŭ centrale române gr. or. din Braşovŭ, membru ordinarŭ alŭ Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ şi alŭ altorŭ Asociaţiunĭ şi reuniunĭ din locŭ, după unŭ morbŭ îndelungatŭ de hidropică a încetatŭ din viéţă la 28 Augustŭ 1884 la 6 óre diminéţa în etate de 71 anĭ, împărtăşitŭ cu sântele taine, după ce a servitŭ bisericei şi naţiunei sale cu zelŭ şi devotamentŭ în cursŭ de 44 anĭ. Despre acéstă durerósă perdere, pe care o deplânge iubita sa soră M a r i n a M a n d r a g i u născută B a r a c ŭ şi iubitulŭ sĕu cumnatŭ M i h a e l ŭ M a n d r a g i u precum şi ginerile sĕu G e o r g e B e l i s i m u s ŭ, încunosciinţéză subscrisa Eforiă cu inima plină de durere, pe toţĭ amicii şi cunoscuţii defunctului. Rĕmăşiţele pământescĭ ale repausatului espuse în biserica St. Nicolau din Scheiŭ se vorŭ depune spre eternă odihnă în mormêntulŭ familiarŭ din cimiterulŭ acestei bisericĭ, în 30 Augustŭ 1884 st. v. la 2 óre după amédĭ.

B r a ş o v ŭ, 28 Augustŭ 1884 st. v.

Eforia scólelorŭ centrale române ort. rĕsărit.

—0—

Studenţii scólelorŭ evangelice de aicĭ au făcutŭ adĭ o escursiune în »Poénă.

—0—

La Sinaia se facŭ mari pregătirĭ pentru serbarea dilei de 30 Augustŭ, aniversarea luărei Plevnei. Baracele bataliónului de vênătorĭ s'au începutŭ a se decorá cu muschiu şi bradŭ. Séra va fi retragere cu musică şi torţe. In acéstă di M. S. Regele va oferí unŭ banchetŭ bataliónului de vênătorĭ, care formézĕ garda sa. Deja M. Sa a dispusŭ sĕ se cumpere 250 oca de vinŭ pentru soldaţĭ.

—0—

»Românulŭ« spune că d. generalŭ Fălcoianu, ministru de rĕsboiu, însoţitŭ de d-nii coloneli Berendey, Baicoianu şi de d. căpitanŭ Cóndă, a vizitatŭ erĭ punctele unde au a se construi forturile destinate a apĕrá Bucurescii.

—0—

M. S. Regele României a semnatŭ decretele pentru decoraţiunile date la mai multe persóne civile şi militare din Sĕrbia. Intre notabilităţile decorate va fi şi primarulŭ din Belgradŭ, care cu ocasiunea vizitei M. Sale Regelui nostru, a datŭ o frumósă proclamaţiune cătră cetăţenii belgradenĭ

—0—

„Telegrafulŭ« spune, că comitetulŭ pentru serbătorirea centenarului lui Horia. Closca şi Crişanŭ, a publicatŭ unŭ apelŭ, prin care rógă pre scriitorii românĭ sĕ-şĭ triméţă celŭ puţinŭ până la 25 Septemvre scrierĭ de ale lorŭ pentru albumulŭ, ce se va publicá, propune înfiinţarea de sub-comitete pentru serbarea centenarului şi în provincii, şi anume că deschide liste de subscriere pentru crearea fondului lui Horia.

—0—

Acelaşŭ diarŭ află, că MM. LL. Regele şi Regina au trimisŭ dela Sinaia o frumósă corónă spre a se depune pe mormêntulŭ regretatului generalŭ Davila.

—0—

Diarulŭ »Giurgiulŭ« scrie ,că ferestrăria cu aburŭ Meţianŭ şi Nedelcovicĭ, care va fi stabilită pe malulŭ stângŭ al canalului Cama de lângă Giurgiu, a obţinutŭ dela comuna acelui oraşŭ şi dela comitetulŭ permanentŭ alŭ Vlascei autorisarea de a face clădirile necesare instalaţiei sale. Cu ocasia punerii primei pietre, unŭ banchetŭ s'a datŭ la vila Costaki, la care au luatŭ parte peste 300 de persóne notabile din Giurgiu.

—0—

D-ra Teodorini a avutŭ unŭ nou succesu pe scena teatrului C o l o n (Buenos-Ayres) în rolulŭ A f r i c a n e i de Meyerbeer. »L a P a t r i a I t a l i a n a« vorbesce despre talentulŭ Elenei Teodorini d'a interpretá cu succesŭ rolurile cele mai diferite ale măestriilorŭ celorŭ mai neasemănaţĭ în compunerile lorŭ.« Dênsa are acelaşĭ talentŭ ca şi unŭ pictorŭ ce ar fi totŭ atâtŭ de tare în peisagiŭ ca şi în figurĭ.«

—0—

In Rusia se va conchemá câtŭ mai curêndŭ un conciliu bisericescŭ, la care vorŭ luá parte optŭ episcopĭ şi mitropolitulŭ Platon alŭ chievului. Se va desbate despre secretele numĕróse, ce s'au ivitŭ în Rusia.

BILETELE DE BANCA ROMANE IN PIAŢA NOSTRA.

Oraşulŭ nostru care stă în neîntreruptă legătură comercială cu România, face negoţŭ cu milióne în monede românescĭ, cu deosebire în bilete de bancă.

Sunt câteva sĕptămânĭ de când în piaţa nóstră biletele române au începutŭ a scădé în preţŭ totŭ mai tare, încâtŭ până alaltaerĭ au ajunsŭ a se negoţiá sub 9 florinĭ o piesă de douĕ-decĭ lei, adecă sub 45 cr. leulŭ, preţŭ ne mai pomenitŭ la noi. Valórea obicĭnuită a leului variá de la 46—46¾ cr. v. a. adecă a unei piese de 20 lei de la 9·29—9·35 fl.

Vĕdêndŭ astă scădere a biletelorŭ române, lumea de aicĭ, care face negoţŭ cu România, a începutŭ a face diferite combinaţiunĭ. Unii se temĕu chiar, că biletele române îşĭ vorŭ pierde valórea, de aceea negoţiarea lorŭ erá de totŭ slabă şi anevoiósă.

In faţa acestora punemŭ înaintea cetitorilorŭ primulŭ articlu dintr'unŭ diarŭ competentŭ din Bucurescĭ, „C u r i e r u l ŭ F i n a n c i a r ŭ,“ în care se arată adevĕratele cause, carĭ au pricinuitŭ scăderea biletelorŭ în preţŭ.

Étă ce dice numitulŭ diarŭ:

Lumea financiară şi comerciulŭ sunt, viu preocupate de raritatea şi scumpirea aurului pe tóte pieţele nóstre. Au fostŭ destulŭ câteva dile, pentru ca prima acestui metalŭ preţiosŭ sĕ se ridice dela 3% la 7 şi chiar 7¼% faţă cu biletele de bancă şi argintulŭ. Suntŭ anĭ de când piaţa nóstră n'a mai fostŭ victima unei atâtŭ de rele situaţiunĭ; étă în adevĕrŭ variaţiunile primei aurului la diverse epoce:

Lunile	Anii 1884	1883	1882	1881	1880
1 Ianuarie	4 20	3	2	1	3½
29 »	4.07½	4 07½	2.60	1¼	4½
12 Februarie	3.80	1.85	2.60	1¼	4¼
18 Martie	3	2.07½	1.65	0.⅞	2¾
22 Aprile	3.55	2	1.20	0.55	3¾
6 Maiu	3.70	2.10	1.09	1	4
3 Iunie	4.40	2.35	1.40	1	3
15 Iulie	5.30	2.40	1.75	0 ⅝	3⅞
5 Augustŭ	5.40	2.20	1.60	0.¾	4¼
19 »	6.20	1.62	1.55	0.½	2⅜
25 »	7.25	1.62	1.60½	0.½	2¼

Anulŭ curentŭ esceléză, cum se vede, în scumpetea aurului mai multŭ de câtŭ toţĭ cei 4 predecesorĭ ai sĕi; de aci şi îngrijirile, de aci preocupările ómenilorŭ nostri de afacerĭ. Comerţulŭ care e ţinutŭ a-şĭ plătí mărfile în strĕinătate în aurŭ sufere perderĭ simţitóre; transacţiunile suntŭ împedicate, efectele de statŭ şi de societăţĭ suntŭ împinse înapoi, cândŭ ele ar trebuí sĕ mérgă înainte.

Acéstă situaţiune a făcutŭ pe mulţĭ sĕ se întrebe, care e causa rĕului şi carĭ arŭ fi mĕsurile de remediare.

Aicĭ am avutŭ neplăcerea de a înregistrá teoriele cele mai fantastice. Unii au aruncatŭ rĕspunderea asupra Băncei naţionale; alţii au mersŭ în naivitatea lorŭ, până a acusá guvernulŭ şi a susţiné că urcarea aurului ar fi efectulŭ e r o r i l o r ŭ n e e r t a t e a l e i s c u s i ţ i l o r ŭ f i n a n c i a r ĭ, c a r ĭ s e g ă s e s c ŭ î n c a p u l ŭ t r e b i l o r ŭ!

Se dice, că emisiunea biletelorŭ de bancă ar fi pre mare. Mai întâiu Banca naţională nicĭ n'a pusŭ în circulaţia suma de bilete câtŭ are dreptŭ după statutele sale. La 11 Augustŭ curentŭ, stoculŭ séu metalicŭ erá de 60.917.000 lei. Banca avea prin urmare dreptulŭ d'a emite bilete pentru 180 milióne lei, pe cândŭ emisiunea sa totală erá numai de 91.000.000. Afară de acestea, decă comparămŭ emisiunile Băncei Nationale la diverse epoce, vomŭ vedé, că crescerea séu descrescerea lorŭ nu e tocmai în raportŭ directŭ cu variaţiunile agiului. Étă în adevĕrŭ cotitatea primei aurului pusă în faţă cu suma biletelorŭ Băncei Naţionale în circulaţiă:

Agiulŭ			Bilete în circulaţie	
1 Ianuarie 1884	4.20%		Lei	89,503.000
3 Iunie	» 4.40	3 Iunie	,	91.264.000
15 Iulie	» 5.30	14 Iulie	»	91.680.000
5 Augustŭ	» 5.40	28 Iulie	»	91,148.000
19 Augustŭ	» 6.20	11 Augustŭ	»	91,000.000
24 Augustŭ	» 7.25	18 Augustŭ	»	91.416.000

Emisiunea biletelorŭ Băncii a rĕmasŭ decĭ aprópe staţionară, pe când agiulu a crescutŭ în modŭ estraordinarŭ. Mai multŭ încă, în anulŭ trecutŭ, la aceleaşĭ epoce emisiunea biletelorŭ Băncii erá multŭ mai mare şi totuşĭ agiulŭ erá fórte micŭ. — Étă o dovadă despre acesta:

1884			1883	
29 Ianuarie	lei 82,859.000	lei	83,272.000	la 31 Ianuarie
4 Martie	» 80.069.000	»	85.069.000	, 5 Martie
22 Aprilie	» 82,218.000	»	91,428.000	» 9 Aprilie
3 Ianuarie	» 91,264.000	»	96,747.000	» 28 Maiu
5 Augustŭ	, 91,148.000	,	93,867.000	» 30 Iulie
19 Augustŭ	» 91,000.000	»	98,290.000	» 13 Augustŭ
25 Augustŭ	» 91,416.000	,	98.691.000	» 20 ,

Se mai adaugă că Banca nu vine în ajutorulŭ pieţei prin operaţiunĭ financiare, care arŭ aduce aurulŭ în ţéră; nu ni-se arată însă ca ce felŭ de operaţiunĭ arŭ putea fi acestea. Noi nu vedemŭ alta de câtŭ imprumutulŭ. Dar acestŭ felŭ de operaţiă e interdisă de statutele Băncei; şi chiar de ar fi permisă, unŭ împrumutŭ realisatŭ în aurŭ ar trebuí plătitŭ totŭ în aurŭ peste 4—5 lunĭ; cine ne asigură însă că atuncĭ agiulŭ nu va fi totŭ de 7, decă nu mai multŭ, şi că cele câteva milióne ce se vorŭ importă de Bancă nu vorŭ fugi ca fulgerulŭ din ţéră?

Décă Banca Naţională nu e rĕspundĕtóre de situaţiune, ce se póte imputá guvernului? Că a emisŭ imprumuturile în strĕinătate? Dér ce altŭ erá de făcutŭ? Ar fi putulŭ óre rĕcumpĕrarea căilorŭ ferate, pentru construcţia de noue drumurĭ de ferŭ şi alte lucrărĭ de mare utilitate pentru ţéră? Şi acele emisiunĭ se puteu óre face în ţéră pe preţulŭ avantagiosŭ ce ni l'a oferitŭ pieţele germane, unde 5% românĭ face 101 şi 6% 105? Evidentŭ nu. Şi, în definitivŭ 50 milióne lei anuităţĭ ce plătimŭ în străinĕtate nu figureză în bugetulŭ Statului de anĭ întregĭ, fără sĕ fi produsŭ perturbaţia ce se vede adĭ în piaţa nóstră monetară?

Greşescŭ dér acei carĭ credŭ, că aci esistă tótă filosofia crisei. Fără îndoială că influinţéză până la unŭ puntŭ asupra agiului plata cupónelorŭ în strĕinĕtate; dar causa principală e, cum am dis'o şi altă dată, slăbiciunea exportului în anulŭ trecutŭ şi în anulŭ acesta, şi lipsa perspectivei d'a avé o mai mare exportaţiune până în anulŭ viitorŭ. Trebuinţele nóstre au crescutŭ în modŭ simţitorŭ, pe când resursele nóstre economice au rĕmasŭ staţionare; n'avemŭ industrii, nu avemŭ cereale; siliţĭ suntemŭ a importá totulŭ şi a nu puté trimite în schimbŭ produsele agricole carĭ ne lipsescŭ. Iată rĕulŭ.

Remediulŭ prin urmare constă în desvoltarea economiei naţionale, în încuragiarea industrielorŭ, în punerea de bariere la fruntarii asupra totŭ ce póte oprí desvoltarea economiei naiţionale Orĭ-ce alte remedii sunt ilusorii şi nu ne potŭ da resultatele ce dorimŭ.

Sub influenţa crisei monetare ce ne preocupă, situaţiunea bursei nóstre a fostŭ în mai totŭ cursulŭ sĕptemânei din cele mai rele. Afacerile s'au restrânsŭ în marginile cele mai înguste posibile; cele 3—4 valorĭ carĭ au avutŭ onórea d'a apăré în bursă au mersŭ tóte din scădere în scădere. Abia erĭ Vinerĭ, disposiţiunile pieţei s'au schimbatŭ câtva în bine şi mai tóte valorile au putŭ recucerí terenulŭ perdutŭ în dilele precedente.

Vedemŭ că agiulŭ în Bucurescĭ s'a scoborîtŭ la 6.15. Reprisa asta se manifestă şi în piaţa nóstră, căcĭ biletele române au începutŭ éră a se căutá.

DIVERSE.

Comerciulŭ Chinei. — Importaţiunea mărfurilorŭ în China represintă o valóre totală de 679,875,000 francĭ, şi esportaţiunea este evaluată la 494,695,000 fr. Aprópe cincĭ din şése părţĭ din importaţiune consistă din opium, bumbacurĭ, lânurĭ şi metale. Principale articcle esportate de China suntŭ céiulŭ şi mătasea. Esportaţiunea pentru anulŭ trecutŭ se urcă la 2,137,472 peculĭ. — pecululŭ este de 60 kilograme, 479 grame.

Ministrulŭ Pitt. — Ministrulŭ englesŭ P i t t suferea multŭ în anii mai din urmă ai vieţei sale de podagră şi de aceea a şi fostŭ silitŭ odată sĕ priméscă visita ducelui de New-Castle, a celui dintâiu lordŭ alŭ admiralităţii, zăcêndŭ în patŭ. Erá chiar o di aspră de érnă, ducele strigă intrândŭ în odaia lui Pitt şi tremurândŭ de frigŭ: »Ce, nu ai focŭ în sobă?« — »Nu,« rĕspunse ministrulŭ, de câte-orĭ am podagră, nu potŭ suferí foculŭ.« De voiă de nevoiă lordulŭ trebuí sĕ înghiţă nĕcasulŭ; se învălui bine în mantaua sa şi se aşĕdă lângă patulŭ lui Pitt. Intr'aceea frigulŭ ilŭ rĕsbi pe ducele de New-Castle astfelŭ că ne mai putêndŭ stá lângă Pitt, îşĭ cerŭ voiă şi se aruncă repede într'unŭ altŭ patŭ, care se aflá în odaiă şi se îngropă în perenele lui. In acéstă situaţiunea diplomaţii vorbiră despre cestiunile mai urgente politice, gesticulândŭ de sub — plapome. Alŭ treilea diplomatŭ sosi chiar cândŭ Pitt şi ducele de New-Castle erau mai înfierbântaţĭ în vorbă şi nu putŭ sĕ nu rîdă cu hohotŭ putenicŭ. Tablou!

Consemnarea

membrilorŭ ordinarĭ, ajutătorĭ şi altorŭ binefăcătorĭ, carĭ au contribuitŭ pe séma »Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ,« înainte, la şi după adunarea gen. a despărţământului XII ţinută în Lăp. ung la 10 Augustŭ anulŭ 1884.

(Urmare şi fine).

Din Vima mică: d-nii Stefanŭ Cionca 25 cr., Grigore Cionca 14 cr., Gavrilă Raţiu 10 cr., Teod. Cristea Mironŭ 10 cr., Gavrilă Balintŭ 20 cr., Gavr. Romanŭ 20 cr., Gavr. Bedea 20 cr., Ioane Romanŭ, colectante 5 fl., Ilie Candea 20 cr., Petru Petrişorŭ, teologŭ 1 fl., Gregoriu Popŭ 30 cr., Grigore Moldovanŭ 50 cr., Alexandru Florianŭ, teologŭ 1 fl.

Din Capolnocŭ-monostorŭ: d-nii G. Petrovanŭ 1 fl., I. Fărcaşŭ 10 cr., Sima Samoilă 10 cr., Biserica din Vadŭ 1 fl., Moise Costanŭ 10 cr., Ioanŭ Pasca 1 fl., Bortolomei Pasca preotŭ românŭ 20 cr., N. Avramŭ 1 fl., Teodorŭ Siovrea 1 fl., Alexandru Colceriu 1 fl., Géza Korátsy 1 fl.

Din Strâmbulŭ: d-nii Atanasiu Georgiu, învĕţ. 1 fl. 20 cr., Teodorŭ Georgiu 10 cr., Ioanŭ Petrovanŭ 10 cr., Pavelŭ Bogdanŭ 10 cr., Anatoliu Georgiu 10 cr., Gavr. Bogdanŭ 10 cr., Atan. Georgiu Ionŭ 10 cr., Augustinŭ Budu preotŭ românŭ 40 cr., Ana Budu n. Mezei 60 cr., Porfirie Vladŭ 20.

Alexandru Perhaiţa preotŭ în Libotinŭ 1 fl., Dionisiu Filipŭ economŭ în Libotinŭ 1 fl., Teodorŭ Budu din Ungurenĭ 1 fl., I. Hermanŭ din Kŏgazu 1 fl., Ioanŭ Moşoiu eco. în Kŏgazu 10 cr., George Hermanŭ din Kŏgazu 10 cr., I. Popŭ preotŭ în Cernescĭ 2 fl., Gregoriu Jacobŭ economŭ în Cernescĭ 1 fl., Vasile Pintea economŭ în Cernescĭ 1 fl., Paulŭ Munzatŭ Deşiu 1 fl., Alexe Laţişiu învĕţ. în Lăp. ung. 5 fl., Ilie Contea preotŭ în Chinescĭ 1 fl., Ilie Heneşiu din Costenĭ 1 fl., Iosifŭ Hriorŭ sub notarŭ în Vălenĭ 1 fl.

Vasile Mustea din Cernenĭ 1 fl., după adunarea din Lăpuşŭ, Petru Cherebeţiu preotŭ gr. cat. în Caţicanŭ 10 fl. pe 2 anĭ, Vasile Casa protop. gr. cat. în Cheşicĭ 1 fl., din venitulŭ balului din Stoicenĭ 30 fl.

Din Cupşenĭ: d-nii I. Filipŭ 1 fl., Carolŭ Barbosu 1 fl., Ionŭ Hedis 50., Petru Heresŭ 30 cr., Grig. Hedis I. Onuciu 20 cr., Gavr. Tirajade 20 cr., Vasilica Herasŭ n. Petri 20 fl., I. Lucianŭ 30 cr., I. Ciura a Vasilichi 50 cr., Nicita Buda 30 cr., Dumitru Buda 20 cr., Ilie Buda 8 cr. Suma 172 fl. 8 cr.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Cursulŭ la bursa de Viena
din 10 Septemvre st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.35
Rentă de aurŭ 4% . . .	92.25
Rentă de hârtiă 5% . .	88.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	142.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	95.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	102.—
Bonurĭ rurale ungare . .	100.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	100.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.—
Bonurĭ rurale transilvane	101 —
Bonurĭ croato-slavone . .	100.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.70
Imprumutulŭ cu premiu ung.	114 50
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	115.90
Renta de hârtiă austriacă	80.75
Renta de arg. austr. . .	81.50
Renta de aurŭ austr. . .	105.20
Losurile din 1860 . . .	134 50
Acțiunile bănceĭ austro-ungare	847.—
Act. bănceĭ de creditŭ ung.	296.75
Act. bănceĭ de creditŭ austr.	297.20
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.75
Napoleon-d'orĭ	9.66 1/2
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	59.55
Londra 10 Livres sterlinge	121.60

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 28 Augustŭ st. v. 1884.

Renta română (5%). . . .	Cump.	93 1/4	vênd.	94
Renta rom. amort. (5%) . .	»	92 1/2	»	96
» convert. (6%) . .	»	96 1/2	»	97 1/2
Împr. oraș. Buc. (20 l.) . .	»	31 1/2	»	33
Credit fonc. rural (7%) . .	»	101 1/2	»	102
» „ „ (5%) . .	„	90 1/4	„	91·—
» » urban (7%) . .	»	101	»	102
» » » (6%) . .	»	97	»	98
» » » (5%) . .	»	86 3/4	»	87 1/2
Banca națională a României	»	1400	»	1412
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	»	364.	»	367
« » » Națională . .	»	243	»	245
Aurŭ	»	6·—.%	»	6·50
Bancnote austriace contra aurŭ	»	2.07.	»	2.09

Cursulu pieței Brașovŭ
din 11 Septemvre st. n. 1884.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.02	Vênd.	9.05
Argint românesc	»	8.95	»	9.03
Napoleon-d'orĭ	»	9.62	»	9.64
Lire turcescĭ	»	10.90	»	10.94
Imperialĭ	»	9.87	»	9.90
Galbenĭ	»	5.66	»	5.68
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.50	»	101.50
Discontulŭ » . . .	7—10 % pe anŭ.			

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

Societatea comercială română — Bassarabianu Calfoglu & Comp.
BULETINŬ
BRĂILA 28 AUGUSTŬ 1884.

Vêndătorŭ	Cumperătorŭ	Felulŭ	Kilo	Libre	Prețulŭ		Notițe
Soc. Comercială	I. Bellet.	Grâu	300	59 1/4	66	50	Magasie
Marghiloman	G. Mendl	Porumbŭ	1040	58 3/4	54	—	»
N. V. Perlea	Pauli Coventri & C-ie	„	150	59 1/2	55	—	»
St. R. Veron	d-to	Secară	120	56—	56	50	»
O. Silberstein	C. Nicolaidi & C-ie	„	100	54—	54	50	»
d-to	d-to	„	100	53—	53	50	»
S. Block.	Pauli Coventri & C-ie	„	160	55 1/2	56	—	»
d-to	d-to	„	150	54 1/2	55	—	»
Panaitescu	S. Block	Porumbŭ	150	59 1/4	54	50	»
M. Grimani	d-to	„	240	60 1/4	55	50	»
d-to	d-to	„	200	61 1/4	56	50	»
R. Balanŭ	Pauli Coventri & C-ie	„	110	59—	54	—	»
O. Silberstein	S. Block	„	150	59 3/4	55	—	»
W. P. Sassu	Pauli Coventri & C-ie	„	150	59—	54	50	»
Carandino	G. Mendl	Orzŭ	330	46 3/4	42	50	Caicŭ

ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI.“
se potŭ face de la **1** și **15** a fie-cărei lunĭ.

Pentru Austro-Ungaria pe anŭ . . .	12 fl. v. a.
„ „ „ 1/2 „ . . .	6 „ „
„ „ „ 1/4 „ . . .	3 „ „
Se acórdă abonamente și lunare cu . .	1 „ „
Pentru România și străinătate pe anŭ .	36 francĭ
„ „ „ „ 1/2 „ .	18 „
„ „ „ „ 1/4 „ .	9 „

Celŭ mai ușorŭ mijlocŭ de abonare este prin mandatŭ postalŭ. Abonamentele se plătescŭ înainte.

Rugămŭ pe domnii abonațĭ sĕ binevoiéscă a ne da lămuritŭ adresa, ca trimiterea ḑiarului sĕ nu sufere nicĭ cea mai mică întârḑiere.

Administrațiunea.

Acei domnĭ abonațĭ ai noștri, cari au plătitŭ prețulŭ abonamentului pe una jumĕtate de anŭ séu pe unŭ anŭ, înainte de 1-a Aprile a. c., sunt rugațĭ a ne trimite diferența prețului urcatŭ dela 1 Aprile c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.“

Sz. 4183/1884 polg.

Arverési hirdetmény.

A brassói kir. törvényszék közhirré teszi, hogy Karácsony Miklos csernátfalusi kereskedő közadós csödtömegéhez tartozó 120 adósnál künlévő követelések 8713 frt. 67 kr. összeg és kikiáltási árban 1884 Szeptember hó 20-án d. e. 9 órakor a csernátfalusi községi irodában megtartandó birói árverésen a legtöbbet igérőnek azonnali készpénz lefizetése mellett elfognak adatni.

Az adósok kimutatása a csödbiróságnál és Gödry János hoszufalusi ügyvéd tömeggondnoknál megtekinthető. Ezen árverés megtartásával a csödbiztos'bizatik meg.

Brassó, 1884 Szeptember 6-án.

A kir. törvényszék üléséből.

Déési, elnök. **Bene,**

3—3

Publicare de licitațiune.

Subsemnatulŭ comitetŭ voindŭ a dá în întreprindere la unŭ întreprindetorŭ generalŭ edificarea unei scóle superióre de fete în Sibiiu, pe loculŭ din strada Morii Nr. 8, (Josefstadt), preliminatŭ în suma de 56,841 fl. 96 cr. v. a. publică prin acésta licitațiune minuendo, care se va face pe basa ofertelorŭ presentate în scrisŭ până la 25 Septembre 1884 la orele 1 d. a. Condițiunile de licitațiă, planurile și preliminarele suntŭ depuse în localulŭ direcțiunei bancei de creditŭ și economii „Albina,“ în órele obicinuite de oficiu (8—2 d. a.) pentru doritorii de a se informá despre dênsele.

Comitetulŭ Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ.

Sibiiu în 4 Septembre 1884.

Conspectulŭ operațiunilorŭ institutului
de creditŭ și de economii „ALBINA“ în luna Augustŭ 1884.

INTRATE.

Numĕrarŭ din 31 Iulie a. c.	fl.	90119.44
Depunerĭ	„	83718.80
Cambiĭ rescumpĕrate	„	230758.33
Imprumuturĭ hipotec. și alte împrumuturĭ	„	46124.25
Interese și provisiunĭ	„	15539.25
Fondulŭ de pensiunĭ	„	35.25
Moneta vêndută	„	82100.44
Effecte	„	3007.70
Conturĭ curente	„	51775.10
Diverse	„	557.37
	fl.	603735.93

EȘITE.

Depunerĭ	fl.	101903.27
Cambiĭ-escomptate	„	211802.34
Imprumuturĭ hipotec. și alte împrumuturĭ	„	75318.50
Interese pentru depunerĭ	„	196.55
Contribuțiune și competințe	„	1531.95
Salarie și spese	„	1908.25
Moneta cumpĕrată	„	81793.47
Conturĭ-Curente	„	84007.11
Diverse	„	794.43
Saldo în numĕrarŭ cu 31 Augustŭ	„	44480.06
	fl.	603735.93

Sibiu în 31 Augustŭ 1884.

Visarionŭ Romanŭ m. p.
Directorŭ esecutivŭ.

Iosifŭ Lissai m. p.
Comptabilŭ.

Tipografia Alexi Brașovŭ.